

ŚWIADCZENIE E-USŁUG W SEKTORZE EDUKACJI

WARZOCHA Tomasz, PL

Streszczenie

Artykuł przedstawia zagadnienia związane z edukacją w społeczeństwie informacyjnym świadczoną przy pomocy usług elektronicznych – e-usług. Opisano w nim również kilka przykładów e-usług wspomagających proces kształcenia.

Słowa kluczowe: edukacja, nowe technologie, proces edukacyjny, społeczeństwo informacyjne, e-usługa, e-learning.

THE PROVISION OF E-SERVICES IN THE EDUCATION SECTOR

Abstract

The article presents issues related to education in the information society, service provided by means of electronic services – e-services. In article was present some examples of e-services support the educational process.

Key words: education, new technologies, the educational process, information society, e-services, e-learning.

Wprowadzenie

W ostatnich latach rozwój e-usług w Polsce można określić jako bardzo duży, co nie stanowi jeszcze kresu możliwości ich świadczenia. E-usługi to pewien obszar obejmujący praktycznie większość odbywających się w Internecie działalności – dostarczanie informacji, rozrywki, komunikacja, usługi finansowe, prawne czy bardzo duża liczba serwisów niszowych, które w pewnym zakresie zaspokajają wszelkiego rodzaju potrzeby.

Termin e-usługi ze względu na szeroką problematykę jakiej dotyczy nie posiada jednoznacznego określenia. Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka definiuje je następująco „e-usługi to usługi, których świadczenie odbywa się za pomocą Internetu, jest zautomatyzowane i zdalne” Inaczej mówiąc e-usługi to działania świadczone w sposób automatyczny realizowany przez wykorzystanie technologii informacyjnej z odpowiednim oprogramowaniem.

1 E-learning

E-learning jest złożoną formą kształcenia, na którą składają się działania dydaktyczne prowadzone z użyciem nowoczesnych technologii i urządzeń teleinformatycznych. Treści dydaktyczne przekazywane są za pomocą elektronicznych mediów wykorzystujących sprzęt komputerowy i dedykowane oprogramowanie. Technika ta kojarzona jest najczęściej z nauczaniem, w którym wiedzę i egzaminy odbywają się przez komputer, dlatego ta forma nauki została nazwana „distance learning” czyli uczenie na odległość.

Kształcenie na odległość zostało zapoczątkowane około 1700 roku kiedy to powstały pierwsze metody zdalnego nauczania. W Polsce kształcenie na odległość miało swój początek w 1776 roku, kiedy to Uniwersytet Jagielloński w Krakowie uruchomił kursy zawodowe dla rzemieślników, stosując metody nauczania korespondencyjnego.

Przełomowym wydarzeniem w rozwoju edukacji na odległość było zastosowanie komputerów, sieci komputerowych i Internetu. Poprzez rozwój sprzętu komputerowego nastąpiły zmiany w metodach wykorzystujących komputer w nauczaniu, a dokładniej aplikacji multimedialnych.

Niezależnie od formy realizowania kształcenia z wykorzystaniem e-learningu można wskazać wiele podobieństw z tradycyjnymi metodami kształcenia, są to:

- a) te same cele i programy edukacyjne,
- b) zdawanie egzaminów końcowych w formie tradycyjnej w siedzibie danej uczelni,
- c) uzyskanie identycznych certyfikatów, dyplomów jak w przypadku kształcenia stacjonarnego.

2 Formy kształcenia e-learningowego

Nauczanie z wykorzystaniem technologii informatycznych oparte jest na dwóch podstawowych formach:

- a) CBL (*Computer Based Learning*) – jest formą szkolenia w której uczący się korzysta z komputera oraz oprogramowania dostarczonego na typowych nośnikach informacji. Materiały dydaktyczne mają z góry określoną postać, która uniemożliwia ich modyfikację oraz konwersację z prowadzącym. Treści dydaktyczne udostępnione osobie uczącej charakteryzują się dużą multimedialnością poprzez wykorzystanie w nich grafiki, animacji czy filmów oraz interaktywności zawierająca pytania, zadania sprawdzające poziom wiedzy. Niestety jedyną formą kształcenia jest samokształcenie, które wymaga samodyscypliny i motywacji osoby uczącej się.
- b) WBL (*Web Based Learning*) – jest formą kształcenia w której uczący się otrzymuje materiały za pomocą internetu, lokalnych sieci komputerowych. Materiały dydaktyczne w dowolnej chwili mogą być modyfikowane i uzupełniane o nowe treści. Każdy uczestnik ma możliwość komunikowania się z prowadzącym. W przypadku tej formy kształcenia możliwy jest zarówno tryb samokształcenia jak również współpracy.

3 Platformy e-learningowe

Platforma e-learningowa jest systemem informatycznym pozwalającym zarządzać użytkownikami jak również samym procesem kształcenia. Posiada możliwość weryfikacji wiedzy nabytej podczas procesu nauczania, zawiera interaktywne i multimedialne materiały e-learningowe. Ukierunkowanie platform e-learningowych powinno być zwrócone w głównej mierze na:

- a) zarządzanie procesem szkoleniowym, planowanie i organizację;
- b) zarządzanie treścią szkoleniową – możliwością jej projektowania, tworzenia, modyfikowania oraz przechowywania;
- c) śledzenie oraz wykonywanie odpowiednich raportów aktywności szkoleniowej;
- d) wspomaganie interaktywnej komunikacji pomiędzy uczącym się a prowadzącym zajęcia.

Wśród ogólnie dostępnych platform świadczących bezpłatny dostęp oparty na licencji *open source* możemy wyróżnić: Atutor, Claroline, Dokeos, Moodle, OLAT, ILIAS, Interact.

Poszczególne platformy e-learningowe będą różniły się od siebie możliwością rozbudowy systemu do prowadzenia szkoleń, zarządzaniem związanym z użytkownikami i treścią oraz grupą docelową.

4 Portale z multimedialnymi materiałami edukacyjnymi

W edukacji multimedia wykorzystywane są do tworzenia komputerowych kursów szkoleniowych oraz publikacji, np encyklopedie, almanachy. Dzięki temu każdy użytkownik ma możliwość na przeglądanie prezentacji, opracowań związanych z określonym tematem. E-usługi związane z multimedialnymi portalami edukacyjnymi zakładają tworzenie filmików szkoleniowych, poradników odpowiednio skategoryzowanych pod względów pewnych kryteriów.

Głównym założeniem portali edukacyjnych jest:

- a) realizacja możliwości uczenia się poprzez aktywność, działanie oraz zaangażowanie,
- b) stymulowanie twórczych postaw,
- c) przygotowanie młodzieży do życia w społeczeństwie informacyjnym.

Jednym z portali oferujących multimedialne materiały edukacyjne jest strona www.eduweb.pl. Jest to strona internetowa obejmująca obsługę oprogramowania przeznaczonego do projektowania stron WWW, tworzenia animacji czy obróbki grafiki. Użytkownik otrzymuje możliwość otrzymywania tutoriali w formie plików video w wersji online.

Innym przykładem portalu świadczącego e-usługi w postaci multimedialnych materiałów edukacyjnych jest serwis spryciarze.pl. Jest to wiele tematyczny poradnik pokazujący na nagraniach video jak poradzić sobie z rozwiązaniem codziennych problemów. Portal na swojej stronie zawiera odpowiedzi na przykładowe pytania: *Jak zabezpieczyć gniazdko elektryczne?*, *Jak zrobić prostą maszynę do waty cukrowej?*, *Jak wykonać prostą instalację teletechniczną?* itp.

Portal edukacyjny www.scholaris.pl jest Internetowym Centrum Zasobów Edukacyjnych MEN. Pozwala wybrać w ramach konkretnego przedmiotu odpowiedni etap kształcenia oraz rodzaj materiałów dydaktycznych pogrupowanych według kategorii takich jak: prezentacje multimedialne, symulacje zjawisk i procesów, filmy video, zdjęcia, schematy, scenariusze lekcji, sprawdziany, teksty źródłowe itd.

Wybrane i opisane portale są tylko przykładami typowych serwisów edukacyjnych, które funkcjonują w Internecie.

5 Słowniki on-line

W procesie nauki, np. języków obcych online ważną funkcję stanowią słowniki internetowe. Do najbardziej popularnych możemy zaliczyć:

- a) Google Translate – serwis oferujący tłumaczenie tekstów na ponad 60 różnych języków. Po wpisaniu tekstu w jednym oknie serwis tłumaczy go w czasie rzeczywistym i wyświetla w drugim oknie.
- b) Słownik LEO – obejmuje ponad sto tysięcy słówek w takich językach jak: angielski, francuski, hiszpański, włoski czy rosyjski. Poza tłumaczeniem wyświetlane są również definicje pojęć, tabele czasowników, gramatyka oraz pomoc fonetyczna.

Podsumowanie

Rozwój nowych technologii daje ogromne możliwości systemom edukacyjnym. E-edukacja, e-usługa w edukacji to nowoczesny sposób przekazu informacji ściśle związany z komputeryzacją i informatyzacją. Bardzo duża liczba szkoleń oferowanych przez firmy odbywa się z wykorzystaniem platform e-learningowych, co stanowi nowoczesne i atrakcyjne narzędzie pozwalające w dogodnym czasie i miejscu na zapoznanie się z daną tematyką. Łatwa organizacja, niski koszt oraz zarządzanie należy z pewnością do zalet tej formy kształcenia. Współdzielenie materiałów multimedialnych na portalach edukacyjnych odgrywa dużą rolę w dzisiejszym świecie. Jednym z filarów współczesnego świata jest szybka wymiana informacji, doświadczeń, sprawna komunikacja. Serwisy internetowe umożliwiają użytkownikom sieci dynamiczne kształtowanie przestrzeni komunikacyjnej w której każdy może być zarówno twórcą jak i odbiorcą informacji. Całozyciowa edukacja pozwoli w pewnym stopniu wykorzystać nowe technologie a zarazem przygotować ucznia do życia w społeczeństwie informacyjnym.

Literatura

1. MAYOR F., *Przyszłość świata*, Warszawa 2001.
2. CASTELLS M., *Galaktyka Internetu. Refleksje nad Internetem, biznesem i społeczeństwem*, Poznań 2003.
3. SIEMIENIECKI B., *Technologia informacyjna w polskiej szkole. Stan i zadania*, Toruń 2002.
4. Raport Komisji Europejskiej, *Edukacja dla Europy*, PAN ()
5. Raport Rozwój sektora e-usług na świecie – II edycja, Wyższa Szkoła Logistyki Poznań 2012.
6. http://www.coveria.com.pl/nauczyciel/materialy/artykuly/artykul_0006.htm

Lektorował: dr. Waldemar Lib, doc. PhDr. Miroslav Chráska, Ph.D.

Kontaktní adresa:

Tomasz Warzocha, mgr inż.
Katedra Nowoczesnych Technologii Edukacyjnych
Uniwersytet Rzeszowski
Rzeszów, PL
e-mail: tomasz.warzocha@gmail.com